

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MIGRACIJE I PRIPADANJE				
Šifra/kod	FILETNO 510	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Adnan Fočo			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 00	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Tatjana Žarković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: tatjana.zarkovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 00	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar_; vježbe 2 (studijska grupa: Sociologija i etnologija)				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>- Sociološke i antropološke studije koje nam pomažu da smjestimo procese globalizacije i migracije u historijsku i globalnu perspektivu (npr. Malinowski, Appadurai, Abélès)</p> <p>- Antropološke studije diskursa o multikulturalnosti i identitetu (npr. Hall, Balibar, Eriksen)</p> <p>- Antropološke studije koje koriste rad Bourdieua, Foucaulta i Agambena kako bi se razmatrali režimi migracije, kontrole granica i politika o izbjeglicama (npr. Wacquant, Diken, Petrović)</p> <p>- Historijske promjene u formama migracija u Jugoistočnoj Evropi, poput radne migracije, ratno izbjeglištvo, dijasporske veze, i tranzitne migracije (npr. Bužinkić and Hameršak, Antonijević, Čapo Žmegač, Stojić Mitrović)</p> <p>Etnografske studije će se koristiti kako bi se pojasnili analitički pristupi kao i teorijski uvidi u pitanja migracije i pripadanja.</p>				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog modula je da se studenti upoznaju sa različitim sociološkim i antropološkim pristupima migraciji iz globalne i historijske perspektive. Zašto se				

	<p>ljudi sele, gdje i kako se sele, kako je to politički regulisano? Koji su efekti tog pomijeranja na njih i na društva u kojima se kreću? U ovom se modulu posebna pažnja poklanja stepenu do kojeg je migracija dobrovoljna ili prisilna, uticaj društvenih struktura, vrednosti, normi, fizičkog i simboličkog prostora i vice versa.</p>
Ishodi učenja	<p>Ishodi učenja su usmereni na ostvarivanje navedenih ciljeva, a sve radi ovladavanja tematskim jedinicama pojedinačno kao i stvaranje sposobnosti za njihovu integraciju u smislenu i povezanu celinu, a što će omogućiti stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i kritičko promišljanje i korišćenje naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Zašto su migracije kao društveni fenomen važne Različiti talasi migracija Terminološke nejasnoće i izazovi
2.	Kritike klasičnih teorija migracija -Metodološki nacionalizam i eurocentrizam -Isticanje ekonomske perspektive -Gender disbalans
3.	Lokalnost i kultura Izvan tradicionalnog poimanja lokalne kulture i zajednice
4.	Transnacionalizam
5.	Globalizacija kao dvostruki faktor Nesigurnost i narativi o bezbednosti Rad, radni odnosi i globalizacija
6.	Teorije nejednakosti u studijama migracija Isključivanje „svetske sirotinje“- osvrt iz klasičnih studija
7.	Predrasude i stereotipi Rasizam i Ksenofobija Neoliberalizam i asimetrični odnosi moći
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Osnovni koncepti teorija nejednakosti u kontekstu migracija : Socijalno isključivanje Marginalnost i marginalizacija Periferizacija Prekarizacija
10.	Nacionalizam i narativi o bezbednosti

11.	Denaturalizacija kategorije prostora Teorija prakse i njen značaj za „prostorni zaokret“ Prisvajanje prostora
12.	Međe i granice – identitet i poredak Zatvoreni (nacionalni) sistem
13.	Suverenitet i građanstvo Gradovi i javni prostori u kontekstu migracija
14.	Solidarnost i problem hijerarhizacije politika identiteta Građanstvo i globalna pravda Bosna i Hercegovina tranzitna ruta ili tačka žarišta(?)
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Aktivnost u nastavi	10	10 %
	2.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %
	3.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %
	4.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %
	5.	Seminarski rad	20	20 %
	6.	Završni ispit	20	20 %

	<table border="1" style="width: 100%; margin-bottom: 10px;"> <tr> <td style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do 10. maja tekuće godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusestrialna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusestrialne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. 	Ukupno: 100 bodova	100%
Ukupno: 100 bodova	100%		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>		
Literatura	<p>- Abélès M. 2014. Antropologija globalizacije. Beograd: XX vek. - Bužinkić E. i Hameršak M. (ur.) 2017. Kamp, koridor, granica: studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu. Zagreb: IEF. - Yuval Davis N. (2004): Rod i nacija. Beograd: Ženska infoteka - Wacquant L. (1996). The Rise of Advanced Marginality: Notes on Its Nature and Implications. Acta Sociologica, 39(2), 121–139. http://www.jstor.org/stable/4194814 Ili Wacquant L. (2012): Three steps to a historical anthropology of actually existing neoliberalism. EASA, Social Anthropology, Volume20, Issue1, February 2012, Pages 66-79, https://doi.org/10.1111/j.1469-8676.2011.00189.x</p>		

	<p>- Vandevordt R. (2020) Resisting Bare Life: Civil Solidarity and the Hunt for Illegalized Migrants. International Migration, imig.12715, doi:10.1111/imig.12715</p> <p>- Stanković S., Ecke J., Wirtz E. (2021): Forced Migration. Oxford Research Encyclopedias. Oxford University Press https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190854584.013.468</p> <p>- Schwiertz, H.; Steinhilper, E. (2020) Countering the Asylum Paradox Through Strategic Humanitarianism: Evidence from Safe Passage Activism in Germany. Critical Sociology, 089692052093221, doi:10.1177/0896920520932215.</p> <p>- Sassen S. (2004): Gubitak kontrole? Suverenitet u doba globalizacije. Beograd: Beogradski krug</p> <p>- Portes A, Guarnizo L. E. i Landolt P., (1999): The study of transnationalism: pitfalls and promise of an emergent research field. In: Ethnic and Racial Studies 217-237.</p> <p>- Lapid, Y. (2001) 'Identities, borders, orders: Nudging international relations theory in a new direction,' in Identities, Borders, Orders, M. Albert, D. Jacobson and Y. Lapid (eds), Minneapolis: University of Minnesota Press, pp. 1-20</p>
Napomene	<p>Određeni tekstovi i ekscerpti mogu biti uključeni u kolegij u ovisnosti od dinamike rada i interesa i ambicija studenata/ica.</p>

ADNAK FOČO